

REDACTIONEEL

E. Smits.

Deze keer liggen er maar liefst twee nummers van ons blad voor u. Het no. 51 is het thema-nummer van dit jaar. Dit nummer is gemaakt naar aanleiding van de tentoonstellingen in het museum 't Admiraliteits Huis en de Bibliotheek. Deze exposities worden gehouden van sept. t/m dec. 1999. Het dient tevens als leidraad voor de tentoonstellingen en het geeft een duidelijk beeld van dhr. DOEDERUS JOHANNES KAMMINGA als drukker, uitgever en historicus.

Voor onze leden is een nummer gratis en extra nummers zijn te bestellen door overmaking van f 7.50 (incl. porto) op rek. nr. 29.67.51.413 t.n.v. de redactie o.v.v. Kamminga. Bestellingen kunnen ook doorgegeven worden aan de bibliotheek, tel: 0519-29.22.78 of fax 29.69.15

In tegenstelling tot eerdere berichten zijn de exposities op vrijdag 17 sept. geopend door dhr. J. de Boer, voorzitter van het Streekmuseum. Om 16.30 uur werd in aanwezigheid van een 30-tal genodigden door mej. C. v.d. Meulen, medewerkster van de bibliotheek, in haar inleiding de aard van de exposities uiteen gezet. Hierna kreeg dhr. J. de Boer het woord voor zijn openingstoespraak. De spreker schetste in zijn bewoordingen de band die hij persoonlijk met dhr. D.J.Kamminga heeft gehad, waarna een ieder zich kon overtuigen van het uitgestalde uitgeverswerk.

Het blad no. 52 is het reguliere nummer en bevat deze keer ook weer voor elk wat wils, met onderwerpen als grafstenen in Niawier, genealogieën, een brandbrief uit Morra en de geschiedenis van een vissersschip enz., enz. We hopen dat veel leden de onderwerpen kunnen waarderen en dat een ieder z'n voordeel ermee kan doen.

Geheel nieuw is het feit dat we sinds 6 juli als proef en vanaf 1 augustus definitief ruim op Internet aanwezig zijn. Zonder verdere publiciteit zijn er al enkele honderden bezoekers geweest op onze site's. Helaas tekent niet iedereen het gastenboek. Eén keer per maand wordt er een summary verstrekt, zodat we precies kunnen zien waar de bezoekers vandaan komen en met wat voor criterium er gezocht is. We hebben heel wat 'links' binnen de site's gelegd en op ons verzoek zijn er ook al veel die 'teruglinken'. Hebt u zelf, of kennissen van u, Internet: ga eens kijken, we zien uw reacties graag in het gastenboek.

**Het Internet adres is: <http://www.angelfire.com/vt/sneuper>
<http://browse.to/sneuper>**

Het E-mail adres is: sneuper@angelfire.com

Het zal duidelijk zijn dat we in eerste instantie nog steeds een lid zoeken, die onze pagina's wil verzorgen wat betreft de E-mail. We denken aan iemand die de mail-box leegt, uitprint en doorfaxt of -stuurt naar de redactie te Dokkum. Tevens daarna de mail op ons verzoek wil beantwoorden. In later stadium zal ook de 'up-dating' plaats moeten vinden door een van onze leden. Schriftelijke beantwoording en/of opdrachten worden door de redactie in Dokkum verzorgd.

--- WIE MELDT ZICH ? ---

Tot slot wensen wij u allemaal een goed hobby-seizoen en zien, horen of spreken elkaar weer met het decembernummer.

BESTUURLIJK

L. Meerema

Na de lange warme zomer beginnen de activiteiten weer. Op maandag 13 sept. brachten de medewerkers aan de EXPO in Oosternijkerk een bezoek aan het vernieuwde Rijksarchief. Dhr. T. Kuipers, educatief medewerker, liet ons een kijkje nemen in de verschillende depots. Hij had kaartmateriaal, foto's en andere archiefstukken van Dokkum voor het licht gehaald - om van te watertanden. De bezoekerszaal is helemaal vernieuwd - erg efficiënt, maar het is te betreuren dat er voortaan alleen maar gebruik gemaakt kan worden van microfilms en ander modern communicatiemateriaal. Velen zullen het gevoel en de geur van oude stukken missen.

De enqueteformulieren worden op dit ogenblik verwerkt. We zullen u t.z.t. de uitkomsten laten weten al kunnen we u nu al bedanken voor de geweldige medewerking: liefst 101 formulieren zijn op dit moment binnen! Een aanmoediging voor de laatsten die het invullen nog "vergeten" zijn?

Hulde voor de redactie die het speciale 'Kamminganummer' heeft samengesteld. Het bestuur hoopt dat u het met genoeg zult lezen en indien mogelijk, de tentoonstelling zult bezoeken.

LEDENNIEUWS

E. Smits

Adreswijzigingen.

- No. 8 Dhr. G. Bouma te Anjum. Adres is nu:
Pelfinne 4, 9123 JK METSLAWIER.
- No. 55 A. Dijkstra te Nes. Adres is nu:
Keatsbuorren 4A, 9143 VZ NES
- No. 76 Mevr. G. Sijbesma te Breda. Adres is nu:
Heerenhage 1/514, 8446 DM HEERENVEEN
- No. 116 Mevr. J. v.d. Kooi te Wierum. Adres is nu: Thomas
Jellesstrjitte 6, 9141 VB WIERUM.

KWARTIERSTAAT VAN BOTE MOSSEL (deel 3)

R.H. Postma

(Zie voor een inleiding en de eerste generaties: De Sneuper deel 49, maart 1999 en De Sneuper 50, juni 1999)

60 Rinze Minnes, gedoopt te Ee op 2 februari 1744, wonende aldaar, overleden aldaar rond 1784.

Rinze is getrouwd te Ee op 5 januari 1777 voor de kerk met

61 Tjitske Symens, gedoopt te Engwierum op 1 februari 1756.

Tjitske is later getrouwd te Ee op 17 april 1785 voor de kerk met Pieter Dijkstra, gedoopt te Ee op 23 augustus 1761, wonende te Tibma onder Ee, overleden rond 1824, zn vn Lieupke Gerbens en Mettje Pytters.

Uit dit huwelijk:

- Minne Tibstra, geboren te Ee op 5 februari 1778, gedoopt aldaar op 1 maart 1778, wonende aldaar, overleden aldaar op 20 november 1827.

Minne is getrouwd te Ee op 22 mei 1808 voor de kerk met Gerritje Jans Hiemstra, geboren te Engwierum op 12 maart 1781, gedoopt aldaar op 16 juni 1782, overleden te Ee op 10 maart 1857, dochter van Jan Popes en Gerrytje Tyssens.

- Sijmen Tibstra, geboren te Ee op 4 februari 1780, gedoopt aldaar op 27 februari 1780, zie 30.

- Folkert Ploegsma, geboren te Ee op 4 oktober 1782, gedoopt aldaar op 27 oktober 1782, overleden aldaar op 12 februari 1822.

Folkert is getrouwd te Metslawier op 19 mei 1813 met Maaïke Tibma, geboren te Ee op 30 november 1792, gedoopt aldaar op 2 december 1792, overleden aldaar op 25 december 1853, dochter van Mintje Tibma en Gertje Folkerts.

62 Willem Folkerts.

Willem is getrouwd te Wetzens op 5 juni 1785 voor de kerk met

63 Dirkje Ruurds.

Uit dit huwelijk:

- Ytje Ploegstra, geboren Oostrum 15 januari 1792, zie 31.

- Fokeltje Willems Ploegsma.

Fokeltje was gehuwd met Jan Jans de Jong, geboren te Wetzens op 5 november 1821, overleden te Brantgum op 20 juni 1890, zoon van Jan Johannes de Jong en Janke Jaarda.

-- VII --

64 Thomas Harmens, wonende te Kollumerzwaag.

Thomas was gehuwd met
65 Antje Lammerts.
Uit dit huwelijk:
- Harmen Thomas, gedoopt te Kollumerzwaag op 7 november 1738,
zie 32.
68 Wytze Jakobs, wonende te Engwierum, overleden na 13 april
1750. Zijn zoon bij een onbekende vrouw:
- Jelle Holwerda, gedoopt te Engwierum op 15 december 1748,
zie 34.
80 Bote IJes.
Bote is getrouwd te Anjum op 16 november 1766 voor de
kerk met
81 Lijsbert Klazes.
Uit dit huwelijk:
- Maaïke Bosch, gedoopt te Anjum op 3 juli 1768, overleden te
Lioessens op 24 maart 1840.
Maaïke is getrouwd te Oostrum op 28 juli 1799 voor de kerk
met Minne van der Meulen, geboren te Anjum, gedoopt aldaar op
10 november 1771, wonende te Ee, overleden aldaar op 31
oktober 1831, zoon van Taeke Popes van der Meulen en Aafke
Olbrens.
- Klaas Dijkstra, geboren te Jewier onder Anjum op 3 april
1774, zie 40.
- Trijntje Dijkstra, geboren te Anjum op 25 februari 1777,
gedoopt aldaar op 9 maart 1777, zie 45.
88 Claas Freerks, gedoopt te Ee op 19 januari 1738, overleden
te Anjum op 20 april 1785.
Claas is getrouwd te Metslawier op 20 mei 1764 voor de
kerk met
89 Fenne Jans, overleden te Anjum in het jaar 1782.
Uit dit huwelijk:
- Janke Klaazes, gedoopt te Rinsumageest op 2 juli 1769,
overleden te Anjum op 17 maart 1847.
- Freerk Klaazes, gedoopt te Rinsumageest op 19 mei 1771,
overleden aldaar voor 1785.
- Jan Bantstra, geboren te Rinsumageest op 9 december 1773,
gedoopt aldaar op 16 december 1773, zie 44.
90 =80 (Bote IJes)
91 =81 (Lijsbert Klazes)
120 Minne Bokkes, geboren te Engwierum in het jaar 1698,
overleden na 1749.
Minne is eerder getrouwd te Niawier op 17 januari
1723 voor de kerk met Eelkien Dirks, geboren te
Niawier. Minne is getrouwd rond 1731 (2) met
121 Rinske Folkerts, gedoopt te Anjum op 20 september 1706.
Uit dit huwelijk:
- Rinske Minnes, gedoopt te Anjum op 7 september 1732.
- Aafke Minnes, gedoopt te Anjum op 7 september 1732.
- Dirk Minnes, gedoopt te Anjum op 22 november 1733.

- Rinske Minnes, gedoopt te Ee op 24 juni 1736.
  - Neeltje Minnes, gedoopt te Ee op 21 december 1738.
  - Folkert Minnes, gedoopt te Ee op 4 juni 1741.
  - Rinze Minnes, gedoopt te Ee op 2 februari 1744, zie 60.
  - Poope Minnes, gedoopt te Ee op 8 mei 1746.
  - Eelkjen Minnes, gedoopt te Ee op 26 december 1750.
- 122 Symen Jacobs, geboren te Engwierum.
 Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:
- Klaas Symens, gedoopt te Engwierum op 8 april 1753.
  - Tjitske Symens, gedoopt te Engwierum op 1 februari 1756, zie 61.
  - Rindert Symens, gedoopt te Engwierum op 15 oktober 1758.
  - Lijsbert Symens, gedoopt te Engwierum op 7 juni 1761.
- 124 Folkert Cornelis, gedoopt te Aalzum op 28 mei 1730, wonende te Wetzens.
 Folkert is getrouwd te Wetzens op 12 september 1751 voor de kerk met
- 125 Trijntje Willems.
 Uit dit huwelijk:
- Willem Folkerts, zie 62.

-- VIII --

- 160 IJe Oenses.
 IJe is getrouwd te Anjum op 14 november 1728 voor de kerk met
- 161 Neeltje Sippes, gedoopt te Anjum op 29 juli 1708.
 Uit dit huwelijk:
- Bote IJes, zie 80.
- 176 Freerk Hessels, gedoopt te Burum op 4 september 1709, overleden aldaar in het jaar 1752.
 Freerk is getrouwd te Ee op 1 november 1733 voor de kerk met
- 177 Tjetske Clases, gedoopt te Ee op 1 oktober 1713.
 Uit dit huwelijk:
- Trijntje Freerks, gedoopt te Ee op 28 november 1734.
  - Claas Freerks, gedoopt te Ee op 19 januari 1738, zie 88.
  - Hessel Freerks, gedoopt te Ee op 9 maart 1740.
  - Janke Freerks, gedoopt te Burum op 18 november 1742.
  - Jan Freerks Dijkstra, gedoopt te Burum op 20 mei 1745.
  - Willem Freerks, gedoopt te Burum op 26 november 1747.
  - Rebekka Freerks, gedoopt te Burum op 21 juni 1750.
- 240 Bokke Minnes, wonende te Engwierum.
 Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:
- Minne Bokkes, geboren Engwierum in het jaar 1698, zie 120.
  - Neeltje Bokkes, gedoopt te Engwierum op 24 september 1702.
  - Neeltje Bokkes, gedoopt te Engwierum op 10 november 1709.
  - Hylle Bokkes, gedoopt te Engwierum op 6 december 1711.
  - Bokje Bokkes, gedoopt te Engwierum op 8 april 1714.

242 Folkert Dirks, geboren te Anjum in het jaar 1667,
overleden voor 1 juli 1728.
Folkert is getrouwd te Anjum op 15 november 1705 voor
de kerk met

243 Gepke Poopes.

Gepke is eerder getrouwd te Anjum op 26 november 1699
voor de kerk met Dirk Pytters.

Uit dit huwelijk:

- Rinske Folkerts, gedoopt Anjum 20 september 1706, zie 121.
- Harke Folkerts, gedoopt te Anjum op 5 december 1708.
- Sybrich Folkerts, gedoopt te Anjum op 22 maart 1711.
- Dirk Folkerts, gedoopt te Anjum op 22 oktober 1713.
- Antje Folkerts, gedoopt te Anjum op 11 april 1717.

248 Cornelis Jans, wonende te Aalzum.

Cornelis is getrouwd te Aalzum op 30 januari 1718
voor de kerk met

249 Pytje Sjoerds, gedoopt te Wetzens op 22 mei 1698.

Uit dit huwelijk:

- Folkert Cornelis, gedoopt Aalzum op 28 mei 1730, zie 124.

-- IX --

322 Sippe Taekes.

Sippe is getrouwd te Anjum op 13 maart 1701 voor de
kerk met

323 Lysbet Bootes.

Uit dit huwelijk:

- Neeltje Sippes, gedoopt te Anjum op 29 juli 1708, zie 161.

352 Hessel Freerks, wonende te Visvliet.

Hessel is getrouwd te Burum op 18 november 1708 voor
de kerk met

353 Martjen Walings, wonende te Visvliet.

Uit dit huwelijk:

- Freerk Hessels, gedoopt Burum 4 september 1709, zie 176.
- Trijntje Hessels, gedoopt te Burum op 4 september 1709.
- Waling Hessels, gedoopt te Burum op 16 april 1713.
- Waling Hessels, gedoopt te Burum op 22 september 1715.
- Jan Hessels, gedoopt te Burum op 5 oktober 1717.
- Dirk Hessels, gedoopt te Burum op 19 februari 1721.

354 Claas Jans.

Claas was gehuwd met

355 Trijntje Gaatses.

Uit dit huwelijk:

- Tjetske Clases, gedoopt te Ee op 1 oktober 1713, zie 177.

484 Dirk Cornelis, geboren te Anjum in het jaar 1646,
overleden aldaar voor 1700.

Dirk was gehuwd met

485 Aafke Meintes.

Uit dit huwelijk:

- Folkert Dirks, geboren te Anjum in het jaar 1667, zie 242.
- Cornelis Dirks, geboren te Anjum, wonende te Oosternijkerk, overleden na 1 juli 1728.
- Reinskjen Dirks, geboren te Anjum, overleden voor 1 juli 1728.
- Meinte Dirks, geboren te Anjum, overleden na 1 juli 1728. Meinte is getrouwd te Anjum op 13 maart 1717 voor de kerk met Batje Jans.
- Geertje Dirks, geboren te Anjum.
- 498 Sjoerd Douwes, geboren in het jaar 1668, wonende te Wetzens.
Sjoerd is getrouwd te Aalzum/wetzens op 11 september 1692 voor de kerk met
- 499 Diuke Pyters, geboren te Nijkerk.
Uit dit huwelijk:
- Pytje Sjoerds, gedoopt te Wetzens op 22 mei 1698, zie 249.

-- X --

- 968 Cornelis Folkerts, geboren te Anjum rond 1610, wonende te Eisingasathe Anjum, overleden te Anjum voor 1662.
Cornelis was gehuwd met
- 969 Reijnsch Seijesdr. Allema, geboren rond 1615.
Uit dit huwelijk:
- Trijntje Cornelis, geboren te Anjum rond 1635.
Trijntje was gehuwd met Reytse Taekes, zoon van Taeke Sapes Jeppema en Riemcke Jurckx.
- Sipkjen Cornelis, geboren te Anjum rond 1636.
- Nittert Cornelis, geboren te Anjum rond 1638.
- Sije Cornelis, geboren te Anjum in het jaar 1641.
- Dirk Cornelis, geboren te Anjum in het jaar 1646, zie 484.
- Haije Cornelis, geboren te Anjum in het jaar 1647.
- 996 Douwe Sioerds, overleden voor 3 maart 1673.
Douwe is getrouwd voor 4 maart 1667 met
- 997 Grietie Pyters.
Grietie is daarnaast getrouwd rond 1654 (1) met Andries Andries, overleden voor 4 maart 1667, zoon van Andries. Grietie is later getrouwd na 1673 met Dirck Freerkx.
Uit dit huwelijk:
- Sjoerd Douwes, geboren in het jaar 1668, zie 498.
- Andries Douwes, geboren in het jaar 1670.

-- XI --

- 1936 Folkert Dirx, geboren te Anjum, wonende aldaar, overleden aldaar voor 1660.
Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Cornelis Folkerts, geboren te Anjum rond 1610, zie 968.
- Jan Folkerts, wonende te Lioessens, overleden aldaar na 8 maart 1676.
- Ids Folkerts, overleden te Anjum voor 31 oktober 1670.
Ids was gehuwd met Ebeltje Tjaards, dochter van Tjaard Uilckes en Siu Reiners.
- 1938 Sije Haijes Allema, wonende te Oudwoude en te Anjum.
Sije was daarnaast gehuwd (1) met Thieth Allema, overleden rond 1625, begraven te Kerk van Oudwoude, dochter van Edo Allema en Hyll Louma.
Sije is daarnaast getrouwd voor 1623 (2) met
- 1939 Doed Sypts, geboren rond 1595, overleden voor 1654.
Uit dit huwelijk:
  - Reijnsch Seijesdr. Allema, geboren rond 1615, zie 969.
  - Sypt Sijes Alma.
- 1992 Sioerdt.
Zijn zonen bij een onbekende vrouw:
  - Douwe Sioerds, zie 996.
  - Gerben Sioerds, wonende te Holwerd.
- 1994 Pyter.
Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:
  - Grietie Pyters, zie 997.
  - Upt Pyters, wonende te Dokkum.

-- XII --

- 3876 Haije Bauckesz. Idema, overleden na 1640.
Haije was gehuwd met
- 3877 Rinsck Allema, overleden te Oudwoude in het jaar 1614.
Rinsck was later gehuwd met Jacob Jans, overleden na 1597.
Uit dit huwelijk:
  - Sije Haijes Allema, zie 1938.
  - Eets Allema, overleden na 1626.
  - Eeuwe Haijes.
  - Rints Haijedr..
- Rints was gehuwd met Pieter Jacobs, overleden te Wygeast rond 1614.
- 3878 Sypt Ritzkens Rijpema, wonende te Ee.
Sypt is later getrouwd voor 1608 met Doedt Claesdr..
Sypt is later getrouwd rond 1608 met Trijntien Harckema.
Sypt was gehuwd (1) met
- 3879 Tied Fungedr..
Uit dit huwelijk:
  - Doed Sypts, geboren rond 1595, zie 1939.
  - Bauck Sypts, geboren rond 1598, overleden na 1654.
- Gercke Tadema, geboren rond 1600, wonende te Tademastate - Oostrum.

- Focko Amminga, geboren rond 1602, wonende te Amming Sate -
Hiaure.

-- XIII --

7752 Baucke Idema, overleden na 1601.

Baucke was gehuwd met

7753 Auck Rompts Rosema, wonende te Westergeest, overleden
rond 1607.

Uit dit huwelijk:

- Arent Idema, wonende te Dokkum.

Arent was gehuwd met Jantien Harmens.

- Haije Bauckesz. Idema, zie 3876.

- Rompt Idema, overleden op 8 mei 1654, begraven te Burum.

Rompt was gehuwd met Grietie Lolkedr..

7754 Sije Allema, geboren rond 1503.

Sije was weduwnaar van IJth Ayckema.

Sije was gehuwd (2) met

7755 Anna Eysma.

Anna was later gehuwd met Botte Ballyngha.

Uit dit huwelijk:

- Rinsck Allema, zie 3877.

7756 Ritscke Gerckes Rijpema, geboren rond 1533, wonende te
Nijenhuis onder Wetzens en te Dockum, overleden op 7
december 1611, begraven te Wetzens.

Ritscke was later gehuwd met Hijlck van Harkema,
overleden na 1653, dochter van Bouwe van Harkema en
Tryncke Berends van Stenverden. Hijlck is later
getrouwd te Groningen op 9 januari 1613 voor de kerk
met Roeleff Luileffs, zoon van Luileff Roleffs.

Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Sypt Ritzkens Rijpema, zie 3878.

- waarschijnlijk Gerk Ritzkes Rijpema, geboren te Ee, wonende
aldaar.

-- XIV --

15504 Haije Idema, geboren te Westergeest rond 1530, wonende
te Idemastate te Westerburen onder Westergeest,
overleden na 1580.

Zijn zoon bij een onbekende vrouw:

- Baucke Idema, zie 7752.

15506 Rempt Hummersma, wonende te Kollumerterp, overleden
voor 1591.

Rempt was gehuwd met

15507 Jets Rompts, wonende te Kollumerterp.

Uit dit huwelijk:

- Jildert Rompts Rosema, geboren rond 1560, overleden in het
jaar 1621, begraven te Burum.

Jildert was gehuwd (1) met Rytjen Do%nga, geboren in het jaar 1554, overleden te Burum op 10 november 1599, begraven aldaar, dochter van Jacob Do%nga.

Jildert is getrouwd na 10 november 1599 voor de kerk (2) met Anna Wigera Botma, geboren te Morra rond 1578, overleden rond 1653.

Anna is later getrouwd na 1625 voor de kerk met Lyuwe Do%nga, wonende te Donghabos - Munnekezijl, begraven te Burum, zoon van Claes Do%nga en Tee Roeleffs.

- Tamme Rempts Sybema, geboren rond 1568, overleden op 17 januari 1632, begraven te Kollum.

Tamme was gehuwd met Lubck Lousdr., geboren in het jaar 1561, overleden op 27 december 1633, begraven te Kollum.

- Johannes Rompts, geboren rond 1587, wonende De Bey onder Lutjewoude, overleden te Lutjewoude op 23 juli 1620, begraven aldaar.

Johannes was gehuwd met Trijntje Cleveringa, overleden op 19 november 1621, dochter van Harmen Cleveringa en Corneliske.

- Beyts Rompts, wonende te Steenharst - Augsbuurt.

Beyts was gehuwd met Pieter Tadema, wonende op de Steenharst.

- Metsche Rompts, overleden na 1640.

Metsche was gehuwd met Antje Alma, wonende op de Beij onder Augsbuurt, dochter van Aebe Allema en Aet Tjaardsdr..

- Auck Rompts Rosema, zie 7753.

15508 Louw Allema, geboren rond 1473, wonende Op de Wygeast te Oudwoude, overleden te Oudwoude in februari 1531.

Louw was gehuwd met

15509 Wyts [Phaesma?], overleden in december 1540.

Uit dit huwelijk:

- Aebo Allema, geboren rond 1498, overleden voor 1551.

- Jeldt Allema, geboren rond 1499, wonende te Oudwoude en te Buitenpost, overleden aldaar rond 1564.

Jeldt is getrouwd voor 1530 (1) met Reynsk Riddersma.

Jeldt is getrouwd rond 1530 (2) met Thomet Herbranda, overleden na 1574, dochter van Botte Herbranda en Elsch Luersma.

- Eescke Allema, geboren rond 1502, wonende te Oudwoude, overleden aldaar rond 1579, begraven te Kerk te Oudwoude.

Eescke is getrouwd rond 1530 (1) met Thee Brongersma, dochter van Ede Brongersma en Rebbye.

Eescke is getrouwd voor 1563 (2) met Frouck.

- Sije Allema, geboren rond 1503, zie 7754.

- Eets Allema.

15512 Gercke Rijpema, wonende in de Tijoeghen te Ee.

Zijn zoon bij een onbekende vrouw:

- Ritscke Gerckes Rijpema, geboren rond 1533, zie 7756.

-- XV --

31008 Douwe Idema, geboren rond 1490, overleden na 1530.

Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Haije Idema, geboren te Westergeest rond 1530, zie 15504.
- Sjoerd Idema, wonende te Groot Idema State - Driesum, overleden na 1566.

Hij had bij een onbekende vrouw ,,n zoon en ,,n dochter.

31012 Wiger Hummersma, overleden na 1540.

Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Rempt Hummersma, zie 15506.
- Beennijck Hummersma, overleden Kollum na 3 februari 1552.
- Tjepcke Hummersma, overleden na 1573.
- Jeldert Hummersma, overleden na 1581.

31016 N. Allema.

Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Louw Allema, geboren rond 1473, zie 15508.
- waarschijnlijk Syth Allema, wonende te Twijzel, overleden aldaar na 1518.

-- XVI --

62016 Uwe Idema, overleden te Westergeest na 1495.

Zijn zoon bij een onbekende vrouw:

- Douwe Idema, geboren rond 1490, zie 31008.

62024 Balle Hummersma, wonende te Niehove, overleden na 6 mei 1693.

Zijn zonen bij een onbekende vrouw:

- Eme Hummersma, gevonden in het jaar 1525.
- Balle Hummersma, gevonden in het jaar 1529.
- Wiger Hummersma, zie 31012.

-- XVII --

124048 Balle Hummersma, wonende te Hummersmaheerd - Gaaikemaweg 1 Niehove, overleden na 1466.

Zijn zoon bij een onbekende vrouw:

Balle Hummersma, zie 62024.

VERZAMELING GEGEVENS FAMILIE VAN MEEKEREN

P. DIJKSTRA

Een tijdje geleden stond er in ons blad 'De Sneuper' een artikel over commiezen bij de graanmolens *), die moesten toezien op de verwerking van het gebrachte graan. Zij moesten hiervoor de belastingen innen en deze afdragen aan de overheden, waarschijnlijk de provinciale overheden. Het is ook nog mogelijk dat zij een gedeelte van deze belastingen als hun vergoeding konden houden. Ik heb nl. niet kunnen nagaan hoe hun inkomen geregeld werd.

Omdat in bovengenoemd artikel ook de naam **Rijk van Meekeren** genoemd werd als commies (cherger) bij *De molen te Lioessens*, de volgende aantekeningen:

Deze Rijk van Meekeren komt voor in de stamreeks van mijn vrouw **Minke van Meekeren**. Het is zinvol om o.a. de lotgevallen, bijzonderheden en andere gegevens van deze commies en zijn gezin eens op een rij te zetten. Misschien is het voor de lezers van het blad 'De Sneuper' ook interessant. Voor ons is dit wel het geval.

Rijk van Meekeren was schoenmakersgezel toen hij op 4 mei 1760 trouwde met **Griete Philippus (Weits)**, later ook genoemd **Anna Margrieta Weits**. Men kan als zeker aannemen, dat de beide genoemde namen toebehoord hebben aan dezelfde vrouw. Op de trouwakte stond: Grieti Philippus. Ze trouwden in de Galileër Kerk in Leeuwarden en het huwelijk werd ingezegend door ds. Hiltrop.

Men kan gevoeglijk aannemen, dat zijn ouders en zijn grootouders, voor wat de mannen betreft, in militaire dienst waren en wel o.a. in Namen (België). België en Nederland waren toen nog samen. Ook Leeuwarden is lang garnizoensstad geweest en daar zal het verband gelegd moeten worden. Ik heb dit verband echter niet kunnen vinden, niet in het gemeentearchief van Leeuwarden en ook niet op lijsten van militairen in Den Haag.

Omzwervingen.

Voor Rijk van Meekeren en zijn vrouw beginnen nu hun omzwervingen. Al vrij spoedig vertrekken ze naar Namen: hij vrij zeker als militair. Hier wordt hun eerste zoon, **Philippe**, geboren en op 27 mei gedoopt in de Waalse kerk.

Volgens lidmatenboek no. 41 keren ze dan met attest van Namen terug naar Leeuwarden. Daar wordt hun zoon **Jurjen**

geboren en op 27 mei gedoopt in de Jacobijner kerk. In het doopboek staan als vader en moeder: Rijck van Meekeren en Anna Margreta Weits. Waar de naam Jurjen vandaan komt, is niet zeker: misschien van moeders kant of van een goede bekende (uit dankbaarheid b.v.). In ieder geval begint de staag van mijn vrouw bij deze Jurjen.

Op 20 maart 1768 vinden we de aantekening, dat ze met attest vertrokken zijn van Leeuwarden naar Coevorden. Rijck wordt hier "Corporaal in de Eerste Batterij (Acronius)". Ook wordt in deze stad hun zoon **Hendrik** geboren en gedoopt op 15 aug. 1770. Het gezin is weer met attest vertrokken van Coevorden naar Leeuwarden op 12 juni 1772. Rijck is dan nog militair.

In Leeuwarden wordt hun zoon **Harmen** geboren en gedoopt op 30 mei 1774 in de Jacobijner kerk door ds. Bosfsche. Deze Harmen is jong overleden.

Ook wordt hier geboren hun zoon **Geert** op 29 jan. 1777 en gedoopt door ds. Snethlage met als getuige Sophia Huizig. Deze Geert is later vertrokken naar Dokkum en gehuwd met Sjoukje Franses v.d. Werf (zie genealogie David v.d. Werf).

Trektocht door Friesland.

Voor Rijck van Meekeren en zijn gezin begint dan hun trektocht door Friesland. Hij begint nu zijn werk als commies bij de molens, zeer waarschijnlijk als beloning voor zijn militaire dienst.

Ze vertrekken op 15 juli 1777 met attest uit Leeuwarden naar IJlst. Hier worden **2 Elisabeths** geboren nl. op 14 jan. 1780 en op 15 dec. 1780. De eerste, geboren op 14 jan., is jong overleden. In het doopboek van IJlst staat o.a. vermeld: Het Dogtertje van Rijk van Meekeren cherger bij de molen en van Grietje Wijts. Getuige Kinds Vader.

Na IJlst volgt Harlingen waar op 4 nov. 1783 hun zoon **Harmen** wordt geboren. Dit is de tweede Harmen. Deze Harmen is overleden op 7 maart 1822 te Lioessens. Op de overlijdensakte van deze Harmen staat vermeld: zoon van wijlen Rijk van Mekereren in leven Molenopzichter en van wijlen Anna Margarethe Weits (even voor de duidelijkheid).

Op 18 april 1785 vertrekken ze weer met attest, nu van Harlingen naar Hindelopen. In dit attest vinden we de mededeling: Rijck van Mekereren, s*Lands Cherger en Anna Margareta Weits.

De commies moest dus vaak veranderen van standplaats. Misschien is dit te verklaren uit het feit dat ze in hun functie als commies belastingen moesten innen en daarom niet teveel eigen moesten worden met de boeren, die hen graan aanleverden voor het malen.

In het kort nu de rest van de loopbaan:

Op 7 aug. 1789 met attest van Hindelopen naar Workum (hier geen kinderen gevonden).

In 1793 met attest van Workum naar Stavereen.

Op 13 mei 1797 met attestatie van Stavereen naar Ternaard, dus boven in Friesland. Dit zal een hele overgang geweest zijn. Ook hier weer: met attest Rijk van Mekereren en Anna Margareta Weits. Bij A.M.W. stond in Ternaard aangetekend: Obiit 1798. In een begraafboek haar naam niet kunnen vinden.

Op 2 mei 1800 Rijk van Mekereren alleen van Ternaard naar Lioessens met attest. Attesten werden door de kerkelijke gemeenten afgegeven. A.M.W. stond er niet meer bij, dus conclusie: inderdaad overleden in Ternaard.

Volgens de speciecogieren t/m 1803 nog in Lioessens als commies.

In 1804 vertrokken naar Ee. Daarna niet weer vertrekgegevens gevonden, omdat hij volgens de overlijdensakte op 9 april 1812 o/d Ee, gemeente Ee is overleden.

Rijk Herman (Harmen) van Meekereren is 76 jaar geworden.

In deze overlijdensakte zijn nogal wat gegevens vermeld, die ik zo zonder meer niet heb kunnen oplossen. Enkele voorbeelden:

1. *Rijk Herman van Meekereren in leven soldaat bij Armee.* Dat is hij ook geweest, maar later was hij dus commies bij de molens.
2. *Gehuwd geweest met Lijsbert.* Hier kan ook Elisabeth mee bedoeld zijn. Hij was echter getrouwd met Anna Margriete Weits of (zoals ze ook wel in vele aktes genoemd wordt) Grietie Philippus Weits.
3. Als een van zijn kinderen wordt Harmen genoemd, geb. te Harlingen en ovl. te Lioessens in 1822. Bij een ander, Elisabeth, wordt vermeld: geb. te Ijlst en ovl. te Ee in 1819.

Naar mijn mening moeten de namen doorelkaar gehaald zijn omdat ze blijkbaar niet over de juiste gegevens beschikten, zoals bij de beide bovengenoemde kinderen.

De volgende opstelling lijkt mij de juiste:

Grootouders: Rijk Herman (Harmen) van Meekereren, gedoopt
23 jan. 1681 te Tiel.
tr.1. 1705/9 Anneke Brouwers jd. vader Hendrik Brouwer
tr.2. Anna Jans

Ouders: Herman (Hermanus) Rijks van Meekereren, gedoopt
1709/10 te Wageningen.
tr. omstreeks 1733 Maria Elisabeth Bil

Kinderen: o.a. Rijk (H) van Meekereren, geb. 1735
tr. 4 mei 1760 Grietie Philippus (Weits).

Voorzover mij bekend, zijn dit de gegevens van de opzichter bij de molens R. van Meekereren.

*) Zie De Sneuper, nr. 37/38/39 (1996).

SCHEMA GENERATIES VAN MEEKEREN

Wouter van Mekerén

* circa 1608, vermoedelijk te Batenburg
getr. met Jenneke van Steenwijk
Kinderen: Jan, *Herman*

Herman W. zn van Mekerén

* circa 1638
getr. met (I) Trijntje Hermens
(II) Jantje Gerrits
Kinderen: Hermen, Gerrit, Lijsbet, Gerrit, Dorethea,
Debbet, *Rijck*, Jenneken, Steijntjen

Rijck Harms van Meekeren

ged. 23-1-1681 te Tiel
getr. met (I) 1705/9 Anneke Brouwers
(II) 1753 Anna Jans
Kinderen: Hermijne, *Hermanus/Harmen*, Hendrik

Herman Rijks van Meekeren

ged. 17-10-1709 te Wageningen
getr. circa 1733 met Maria Elisabeth Bil
Kinderen: *Rijk*, Willem Hendrik

Rijk (H) van Mekerén

* 1735
getr. 4-5-1760 met Grietie Philippus,
ook genoemd Margrieta Weits
Kinderen: Philippe, *Jurjen*, Hendrik, Harmen, Geert,
Elisabeth (2x), Harmen

Jurjen Rijks van Mekerén

*/ged. 13-9-1767
getr. 10-7-1787 met Seerp Stoffels
Kinderen: Barbara, *Hendrik*, Christoforus,
Rieke, Wiepke

Hendrik Jurjens van Meekeren

* 2-11-1790
getr. 26-1-1814 met Antje Olferts Smid
Kinderen: *Stoffel*, Eelk, Jurjen, Olfert, Rijk,
Marten, Seerp, Riekjen, Geertje

Stoffel Hendriks van Meekeren

* 15-3-1814

getr. 30-1-1839 met Hendrikje Pytters Hendriksma

Kinderen: Roelof, Hendrik, Pieter, Jurjen, Jan,
Pieter, *Stoffel*, Grietje, Geertje

Stoffel (Christof.) van Meekeren

* 10-11-1851

getr. met (I) 12-5-1878 Elske Bleeker

(II) 3-7-1902 Joukje Hendriksma

Kinderen: (I) Hendrikje, (II) *Pieter*, Beek, Jan,
Jurjen, Anna

Pieter van Meekeren

* 20-2-1903

getr. 11-6-1925 met Janke Boersma

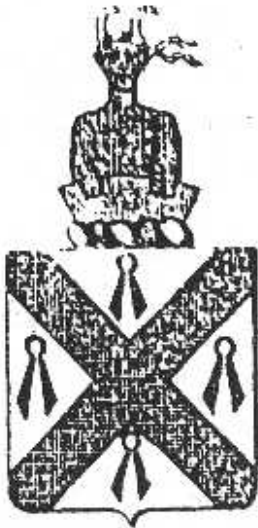
Kinderen: Hylke, *Minke*, Joukje Neeltje

Minke van Meekeren

* 20-3-1930

getr. 10-1-1952 met Pieter Dijkstra

Kinderen: Janneke, Froukje, Meine

Van Meeckeren
Van Mekeran (ook)
Van Meekeren

Van Meeckeren
Van Mekeran (ook)
Van Meekeren

NAKOMELINGEN VAN HARMEN ALLERTS

A.J. Dijkstra

Hierna volgt een overzicht van nakomelingen van Harmen Allerts en Antje Jans. In de quotisatiecohierren van 1749 wordt Harmen genoemd als arbeider in Paesens. Een aantal van zijn nakomelingen hebben de naam Dijkstra aangenomen. Dit overzicht beperkt zich voornamelijk tot personen met deze naam.

- I -

Harmen Allerts, arbeider te Morra en Paesens. Overleden na 1749. Harmen was gehuwd met Antje Jans, overleden te Morra of Lioessens op 6 juni 1748.

Uit dit huwelijk:

1. Aldert Harmens, geboren rond september 1738, volgt II.
2. Antje Harmens, geboren te Morra/Lioessens op 6 juni 1748.

- II -

Aldert Harmens, gardenier, geboren rond september 1738, zoon van Harmen Allerts (I) en Antje Jans.

Aldert is getrouwd te Morra op 24 mei 1767 met Japke Durks.

Uit dit huwelijk:

1. Harmen Alderts, geboren te Lioessens op 27 augustus 1769, volgt onder III-a.
2. Grytje Alderts (Dijkstra), geboren te Lioessens op 10 januari 1773, volgt onder III-b.
3. Dirk Alderts, geboren te Lioessens op 14 februari 1776.
4. Antje Alderts (Dijkstra), geboren te Lioessens op 9 oktober 1781, overleden te Morra (no.43) op 27 januari 1847.

Antje is getrouwd te Nes op 9 juni 1806 met Abele Annes Van Der West (of Westra), gardenier, geboren op 13 december 1777, gedoopt te Morra op 4 januari 1778, overleden aldaar op 29 mei 1849, zoon van Anne Abeles en Lysbeth Joukes.

- III -

III-a Harmen Alderts, arbeider, geboren te Lioessens op 27 augustus 1769, overleden te Wierum op 7 november 1811, zoon van Aldert Harmens (II) en Japke Durks. Harmen is getrouwd te Paesens op 14 mei 1797 met Antje Tabes, geboren te Paesens in het jaar 1760, overleden te Nes (Moddergat) op 15 februari 1831, dochter van Tabe Feitzes en Renske Jans.

Uit dit huwelijk:

1. Aldert Harmens, gedoopt te Nes op 25 maart 1798, ongehuwd overleden te Wierum op 19 september 1811.
2. Renze Harmens Dijkstra, geboren te Nes op 31 oktober 1799, volgt onder IV-a.
3. Tabbe Harmens Dijkstra, boerenknecht en arbeider, gedoopt te Nes op 20 februari 1803, ongehuwd overleden te Holwerd op 19 januari 1850.
4. Dirk Harmens Dijkstra, gedoopt te Nes op 5 mei 1805, volgt onder IV-b.
5. Japke Harmens Dijkstra, arbeidster, gedoopt te Nes op 24 maart 1807, overleden te Nes (no. 163) op 23 maart 1854. Japke is getrouwd te Ternaard op 6 maart 1834 met Tjeerd Joekes Van Der Net, visser, geboren te Paezens in het jaar 1802, dochter van Joeke Martens en Antje Sybrens.

III-b Grytje Alderts (Dijkstra), gardeniersche, geboren te Lioessens op 10 januari 1773, overleden aldaar op 17 november 1832, dochter van Aldert Harmens (II) en Japke Durks. Grytje is getrouwd voor 1795 voor de kerk met Jan Renzes, geboren in het jaar 1760, overleden te Lioessens op 5 december 1811.

Uit dit huwelijk:

1. Japke Jans Dijkstra, geboren te Lioessens op 18 maart 1795, overleden aldaar op 12 april 1837. Japke is getrouwd in het jaar 1821 met Folkert Aebes Wiersma, arbeider en gardenier, geboren te Wetzens in het jaar 1784, overleden te Lioessens op 8 mei 1838.
2. Renske Jans Dijkstra, geboren te Lioessens op 26 september 1798. Renske is getrouwd te Oost-Dongeradeel op 21 mei 1819 met Lieme Annes Westra, geboren te Vischvliet bij Grijpskerk (Gn.) in het jaar 1793, overleden te Lioessens (no. 52) op 9 oktober 1832, zoon van Anne Abeles en Lysbeth Joukes.
3. Renze Jans, geboren op 21 september 1801. In de akte van naamsaanneming wordt hij niet meer genoemd, waarschijnlijk is hij voor 1812 overleden.
4. Aldert Jans Dijkstra, landbouwer en wagenmaker, geboren te Lioessens op 1 oktober 1803, ongehuwd overleden aldaar op 30 mei 1855.
5. Durkje Jans Dijkstra, gardeniersche, geboren te Lioessens op 11 januari 1807, overleden aldaar op 16 januari 1866. Durkje is getrouwd te Oost Dongeradeel op 2 oktober 1834 met Klaas Minnes Minnema, later is zij getrouwd geweest met Jitze Ettes Kuipers, boerenknecht (bij huwelijk) en gardenier, geboren te Foudgum, overleden te Lioessens op 11 april 1867, zoon van Ette Jacobs Kuipers en Grietje Idzes Idsardi.
6. Jan Jans Dijkstra, geboren te Lioessens rond 1810.

Grytje Alderts nam in 1811 de naam Dijkstra aan. Haar man was toen al overleden. Heel toevallig (?) nam haar broer Harmen Alderts, of diens weduwe, Antje Tabes met haar gezin, ook de naam Dijkstra aan. Of dit in overleg gebeurd is, zullen we wel nooit te weten komen. Er zijn in ieder geval nog wel een groter aantal personen geweest, die deze naam hebben aangenomen.

- IV -

IV-a Renze Harmens Dijkstra, arbeider en gardenier, geboren te Nes op 31 oktober 1799, overleden te Nijkerk op 30 januari 1854, zoon van Harmen Alderts (III-a) en Antje Tabes. Renze is getrouwd te Metslawier op 18 mei 1822 met Sipkje Tjebbes Westra, geboren te Hantum op 18 februari 1792, overleden te Nijkerk op 22 november 1859, dochter van Tjebbe Pieters en Tjitske Hessels.

Uit dit huwelijk:

1. Tjitske Renzes Dijkstra, geboren te Nijkerk op 24 februari 1823, overleden voor 1912. Tjitske is getrouwd te Dantumadeel 7 februari 1856 met Rinse Willems Van der Mark, gardenier en winkelier, geboren te Rinsumageest (Dantuma-deel) in het jaar 1818, overleden te Tietsjerkstradiel op 25 oktober 1912, zoon van Willem Thomas Van der Mark en Fokje Rinses Visser. Rinse was weduwnaar van Grietje Van der Ploeg.
2. Harmen Renzes Dijkstra, geboren te Nijkerk in het jaar 1824, overleden aldaar in het jaar 1826.
3. Harmen Renzes Dijkstra, geboren te Nijkerk op 31 december 1832, volgt onder V.

IV-b Dirk Harmens Dijkstra, boerenknecht en arbeider, gedoopt te Nes op 5 mei 1805, overleden te Nes (no. 49a) op 22 mei 1898, zoon van Harmen Alderts(III-a) en Antje Tabes.

Dirk is getrouwd te Ternaard op 16 september 1830 met Sytske Pieters Kabbeljau (of Visser), geboren te Nes/Moddergat rond 1802. Uit dit huwelijk:

1. Harmen Dirks Dijkstra, geboren te Nes op 21 december 1830, overleden onder Wierum (no 112) op 3 juni 1832.
2. Antje Dirks Dijkstra, geboren te Paezens, overleden te Nes (no. 69) op 24 januari 1866. Antje was gehuwd met Pieter Harits Van Der Hoek.
3. Harmen Dirks Dijkstra, geboren te Ternaard op 17 oktober 1835, overleden te Oosternijkerk op 16 september 1916. Harmen is getrouwd te Metslawier op 23 mei 1867 met Aafke Jacobs Holwerda, geboren te Nijkerk op 8 januari 1840, overleden te Oosternijkerk op 14 oktober 1915.
4. Siewuke Dirks Dijkstra, geboren te Wierum op 22 augustus 1837, overleden te Nes op 16 februari 1900. Siewuke is

getrouwd te West Dongeradeel op 13 mei 1865 met Dirk Ysbrands Banga, boerenknecht en arbeider, geboren te Wierum.

5. Pieterke Dirks Dijkstra, geboren Wierum 25 november 1840.

- V -

V Harmen Renzes Dijkstra, arbeider, geboren te Nijkerk op 31 december 1832, overleden te Nes op 17 oktober 1914, zoon van Renze Harmens Dijkstra (IV-a) en Sipkje Tjebbes Westra.

Harmen is getrouwd te Ternaard op 3 april 1860 met Jantje Remmerens Vaderloos, geboren te Wierum op 24 mei 1834, overleden te Niawier op 30 augustus 1896, dochter van Remmeren Sjoukes Vaderloos en Heiltje Hotzes Boom.

Uit dit huwelijk:

1. Renze Harmens Dijkstra, geboren te Nijkerk 11 juli 1860, volgt onder VI-a.

2. Heiltje Harmens Dijkstra, geboren op 13 november 1863. Heiltje is getrouwd te Metslawier op 22 april 1893 met Klaas Jaspers Minnema.

3. Sjouke Harmens Dijkstra, geboren te Nijkerk op 27 oktober 1866 volgt onder VI-b.

4. Sipkje Harmens Dijkstra, geboren te Ternaard op 16 juli 1871, overleden voor 1915. Sipkje is getrouwd te Metslawier op 22 juli 1893 met Hendrik Jaspers Minnema, (broer van Klaas Jaspers Minnema) geboren te Niawier.

5. Tjitske Harmens Dijkstra, geboren te Ternaard op 11 juli 1875, overleden te Ternaard (no. 24) op 30 juli 1875.

- VI -

VI-a Renze Harmens Dijkstra, arbeider, geboren te Nijkerk op 11 juli 1860, overleden te Nes op 8 juni 1937, zoon van Harmen Renzes Dijkstra (V) en Jantje Remmerens Vaderloos.

Renze is getrouwd te Ternaard op 9 augustus 1883 met Sipkje Tjerks Duinstra, geboren te Wierum op 3 oktober 1845, overleden te Nes op 6 december 1913, dochter van Tjerk Tijes Duinstra en Trijntje Sipkes Posthumus. Sipkje had reeds een dochter, Trijntje Duinstra.

Uit dit huwelijk:

1. Jantje Renzes Dijkstra, geboren te Nes op 10 december 1883. Jantje is getrouwd te Ternaard op 21 mei 1910 met Sipke Alberts Van Der Kooi, gardenier, geboren op 1 maart 1884, zoon van Albert Sipkes Van Der Kooi en Sytske Remmerens De Jong.

2. Tjerk Renzes Dijkstra, arbeider, geboren op 20 november 1884. Tjerk is getrouwd te Ternaard op 14 mei 1910 met Yttje Cuperus, geboren op 29 november 1885, dochter van Wealtje Cuperus en Martje Nuttes De Jong.

3. Harmen Renzes Dijkstra, geboren te Wierum op 22 november 1885, overleden aldaar op 12 maart 1887.

4. Harmen Renzes Dijkstra, arbeider, geboren te Wierum op 14 augustus 1890. Harmen is getrouwd te Ternaard op 15 mei 1915 met Dieuwke Arjens Kingma, geboren te Nes op 25 februari 1892, dochter van Arjen Andries Kingma en Jacoba Klazes Dijkstra.

VI-b Sjouke Harmens Dijkstra, arbeider, geboren te Nijkerk op 27 oktober 1866, overleden te Nes 12 juli 1915, zoon van Harmen Renzes Dijkstra (V) en Jantje Remmerens Vaderloos. Sjouke is getrouwd te Ternaard op 9 mei 1891 met Antje Wybrens Terpstra, geboren te Ternaard op 9 maart 1865.

Uit dit huwelijk:

1. Wybren Sjoukes Dijkstra, geboren te Nes op 6 juni 1892.

2. Harmen Sjoukes Dijkstra, geboren te Ternaard op 13 februari 1895.

3. Klaas Sjoukes Dijkstra, geboren te Ternaard op 16 juni 1897.

4. Renze Sjoukes Dijkstra, geboren te Ternaard op 11 oktober 1899.

5. Reitze Sjoukes Dijkstra, geboren te Ternaard op 30 januari 1902.

6. Jantje Sjoukes Dijkstra, geboren te Metslawier op 30 september 1904.

7. Jetske Sjoukes Dijkstra, geboren te Metslawier op 4 juli 1907.

Ik houd mij graag aanbevolen voor op- of aanmerkingen en liever nog aanvullingen op dit overzicht. Met name over Dirk Alderts (II-3) en Jan Jans Dijkstra (III-B-6) zou ik meer te weten willen komen. Dirk Alderts zou overleden kunnen zijn rond 1805, hij wordt rond die tijd twee keer vernoemd (Dirk/Dirkje).

Van Jan Dijkstra heb ik alleen een vermelding kunnen vinden bij de naamsaanneming.

Bronnen:

- DTB-boeken: Morra-Lioessens, Nes-Wierum, Paesens
- Burgerlijke stand Oost- en West-Dongeradeel
- Bevolkingsregisters Oost- en West-Dongeradeel
- Quotisatiecohierien 1849
- Registers van naamsaanneming (via internetpagina Ryks-archief)

VISSERSSCHIP VERGAAN OP HET PINKEGAT

A. J. Dijkstra

In de vissersdorpen Moddergat en Wierum zijn door de jaren heen een groot aantal schepen vergaan, en de bemanning verdronken. Voorbeelden hiervan zijn de vissersrampen in Moddergat (1883) en Wierum (1893).

In 1825 is er bij het Pinkegat één schip vergaan, maar ook deze gebeurtenis zal de dorpsgemeenschap van Wierum in beroering hebben gebracht. Veel nakomelingen van de bemanningsleden van dit schip waren betrokken bij de Rampen in Moddergat en Wierum.

Op 26 november 1825 verging er een Wierumer vissersschip bij het Pinkegat, tussen Schiermonnikoog en Ameland.

Op 31 november, enkele dagen na het vergaan van het schip bij het binnenzeilen uit zee, ging een achttal mannen vanuit Wierum naar Ternaard om het overlijden van de bemanningsleden aan te geven. Deze mannen waren Sape Eintes Van Der Zee, visser onder Nes (Moddergat); Tjeerd Jans Van Der Zee, (pot)schipper; Lieuwe Willems Dijkstra, visser; Jan Sybes Jongeling, visser; Jelte Jelles de Wilde, gardenier, Jan Siemons Nooitgedagt, visser; Age Ages Posthumus, schoenmaker onder Nes en Lipke Klazes Posthumus, arbeider te Wierum.

De bemanning bestond uit:

1. Einte Jans Van Der Zee, de schipper. Einte Jans was de zoon van Jan Sybes en Dirkje Eintes. Jan Sybes was eveneens visser geweest. Einte was getrouwd (voor de tweede maal) met Klaaske Joukes Postma. In 1811 was Eintes eerste vrouw Richtje Sapes overleden. Van deze vrouw had hij vier kinderen: de dochters Boukje en Dirkje; en zijn zonen, Jan Eintes, die ook op het schip aanwezig was, en Sape Eintes. Sape Eintes heeft samen met zijn oom, Tjeerd Jans Van der Zee, het overlijden van zijn vader aangegeven.

Sape Eintes Van Der Zee was getrouwd met een Leentje Gooitzens Basteleur van Moddergat. Zodoende is hij ook naar Moddergat verhuisd. Sape was ook visser. Twee van zijn kleinzoons zijn omgekomen bij de Ramp van Moddergat, als bemanningsleden van het schip "de twee gebroeders". Deze kleinzoons waren Jan Eintes Van Der Zee (39) en Sape Eintes van Der Zee (42). Sape was toen (1883) getrouwd met Feikje Aants Post, en liet haar achter met drie kinderen: Gooitzen (10), en de tweeling Aant en Aafke (6).

2. Jan Eintes Van Der Zee, zoon van de schipper. Het overlijden van Jan werd aangegeven door zijn oom, Tjeerd Jans v.d. Zee en zijn zwager Lieuwe Willems Dijkstra. Jan Eintes was getrouwd met Sypkje Sipkes Visser. Jan Eintes liet zijn vrouw achter met vier kinderen, eerder in 1825 was

dochtertje Jantje reeds overleden. Deze kinderen waren: Emkje (10), Einte (7), Sipke (2), en Sybe (3).

Deze laatste, Sybe Jans Van der Zee, was bij de Ramp van Wierum aan boord van WL 34, "de drie gebroeders", waarmee zij zijn gestrand op Ameland. Sybe is enkele jaren na de ramp overleden. Zijn schoonzoon, Makke Jacobs Post, getrouwd met dochter Sypkje, is in 1918 verdonken op de Engels-mansplaat.

3. **Sybe Jans Jongeling**, zoon van Jan Sybes Jongeling en Ytje Jelles De Wilde. Sybe was een kleinzoon van Sybe Tjeerds Jongeling en Engeltje Jans Van der Zee. Engeltje Jans van der Zee was een zuster van de schipper, dus Einte Jans Van der Zee was de oudoom van Sybe. Sybe Jans Jongeling was 19 jaar oud, en niet getrouwd. Sybe's overlijden werd aangegeven door zijn vader Jan Sybes Jongeling en zijn oom Jelte Jelles De Wilde.

4. **Sape Engels Streeksma**, zoon van Engel Sapes en Klaaske Joukes. Engel Sapes was de broer van Richtje Sapes, de eerste vrouw van de schipper. Engel's weduwe, Klaaske Joukes, trouwde later met Einte Jans. Sape Engels Streeksma was dus een oomzegger van de schipper. Sape werd 26 jaar en bleef ongehuwd. Sape's overlijden werd aangegeven door Jan Siemons Nooitgedagt, een aangetrouwde oom en door zijn neef Sape Eintes Van Der Zee.

5. **Jan Ages Visser**, zoon van Age Jans en Aaltje Franzens Dijkstra, 27 jaar. Jan's overlijden werd aangegeven door zijn broer, Age Ages Posthumus en zijn neef Lipke Klazes Posthumus. Jan was getrouwd met Sybrichje Engels Streeksma, een zuster van zijn varensgeenoot Sape Engels. Jan liet zijn vrouw Sybrichje achter met twee kinderen: Age (7) en Engeltje (3). Sybrichje was op dat moment echter reeds in verwachting, zodat enkele maanden later nog een zoon werd geboren, die naar zijn vader werd vernoemd.

Dochter Engeltje trouwde later met Thomas Tjeerds Hiemstra. Deze Thomas was bij de Ramp in Wierum aan boord van de WL 30 "De mevrouw Renske" evenals hun schoonzonen Jelle Lieuwe Hiemstra en Dirk Jans Jongeling. Jelle Lieuwes was getrouwd met dochter Houweltje, Dirk Jans met dochter Sybrichje. De WL 30 sloeg om te noorden van Ameland, waardoor de bemanningsleden verdronken.

De zee die neemt en geeft. De vissers hadden (hebben) een beroep met veel risico, wat toch vaak van vader op zoon is overgegaan. Vaak is het goed gegaan, maar soms ging het verkeerd, wat met name voor het leven van de vissersvrouwen van grote invloed moet zijn geweest. Laatstgenoemde Engeltje Jans Visser is hier een sprekend voorbeeld van, zij verloor haar vader, haar man en twee schoonzonen aan de zee.

QUOTISATIE - BELASTINGBOEKEN

R.H. Postma

Mensen die in Nederland wonen betalen belasting. Dat gebeurt al honderden jaren. Je kunt denken aan loonbelasting, wegenbelasting, omzetbelasting, hondenbelasting, onroerend goed belasting en noem maar op.

Belasting betalen vinden we niet plezierig maar het geld wordt door de regering gebruikt voor van alles en nog wat. Van het belastinggeld worden bijvoorbeeld wegen aangelegd; dijken onderhouden; ziekenhuizen gebouwd en nog veel meer zaken.

In de loop der eeuwen is het belastingheffen geregeld veranderd. Zo moest je in b.v. 1750 belasting betalen over het aantal schoorstenen dat je had, over koeien en rieren, over het aantal paarden en over het land dat je gebruikte. Hoe meer land je had, hoe meer belasting je betaalde.

Om aan meer geld te komen werden bij molens opzichters geplaatst en moest er over het malen van graan belasting worden betaald. Als je naar een ander gewest wilde en de grens overstak, moest je passagegeld betalen. En dan waren er tolhuizen... De mensen kregen er schoon genoeg van en kwamen in 1748 in opstand.

De regering heeft toen een nieuwe soort belasting bedacht die voor iedereen gelijk was, de mensen zouden hem eerlijker vinden. Dit was de quotisatie - daarin zit het woord quotum. Dat ken je wel van melk- en mestquotum. Dat is de hoeveelheid die je hebt. Zo was het met die belasting ook, hoe meer geld je had, hoe meer je moest betalen.

De belasting is in 1749 ingesteld en hetzelfde jaar ook weer afgeschaft omdat hij niet goed beviel. Maar in dat jaar zijn wel alle inwoners van ieder dorp in een belastingboek opgeschreven. Naam, beroep, of ze rijk of arm waren, hoe groot het gezin was en wat ze moesten betalen. En de lijst kun je mooi zien wie er toen in een dorp woonden en wat ze deden. Hieronder volgen de inwoners van Oudwoude:

naam:	beroep	gezin:	aanslag:
Visscher A.	leeft van zijn renten	2	125-0-0
Goede Jan H. de Hiemstra jhr. W.H.	vrijgesel v., grietman, wel begoedigt7 - 2	1	10-0-0
Hogeveen ds. G. Scheltinga mevr.	predikant wegens boden op een plaats5	3 - 1	200-0-0 43-0-0 66-0-0

Abe Wyttes	tolman,			
	redelijk in staat	3		18-0-0
Albert Jans	snikschipper,			
	redelijk	2 - 2		15-0-0
Albert Cornelis wed.	, sober in staat	1 - 2		5-3-0
Alle Jans	welgestelde boer	4 - 4		50-0-0
Andris Hendriks	heeft wat boerkerij	2 - 4		38-0-0
Andris Jans	timmerman	3 - 2		15-0-0
Ate Pytters	vrijgesel	1		8-0-0
Bauke Tjetsessobere	arbeider	2 - 3	6-0-0	
Binne Jans	sobere arbeider	2 - 2		11-13-0
Bokke Gaatsesgemene	arbeider,			
	vrijgesel	1		11-10-0
Dirk Pytters	sobere arbeider	2 - 2		8-0-0
Dirk Rommerts wed.	is arm	1		5-0-0
Egbert Jarigsgemene	boer	4 - 4	40-0-0	
Einte Gerrytssobere	boer	2 - 2	12-0-0	
Ewert Rinderts	gemene boer	5 - 1		38-0-0
Falk Jacobs	gemene arbeider	2		11-13-0
Femme Louwes	gemene boer	3 - 3		34-0-0
Freerk Freerks	gemene boer	3 - 5		43-0-0
Freerk Willems	coyker, heeft			
	iets boerkerij	2 - 1		30-0-0
Gabe Doedes	gemene boer	3 - 2		26-0-0
Gerben Louwessobere	arbeider	2 - 3	11-13-0	
Harmen Harkesgemene	arbeider	2 - 1	15-0-0	
Hedse Luitjens	gemene arbeider	2 - 4		14-0-0
Ype Ringers	gemene boer	4 - 1		44-0-0
Jacob Eelkes	gemene arbeider	2 - 6		20-0-0
Jan Alberts	sobere arbeider	3 - 3		6-0-0
Jan Geerts	snikschipper,			
	gemeen in staat	3 - 3		11-13-0
Jan Hendriks	sobere arbeider	2		8-0-0
Jan Hendriks de jonge,	gemene arbeider	2		11-13-0
Jan Clasen	gemene boer	7		48-0-0
Jan Lammerts wed.	oud,			
	dogh redt haarselvs	1		5-0-0
Jan Roelofs	gemene arbeider	3		9-0-0
Jelle Jelles	gemene boer	4		34-0-0
Jetse Jacobs	welgestelde boer	5		70-0-0
Johannes Pytters	gemene schoenmaker	2		11-13-0
Johannes Rienks	boer,			
	redelijk welgesteld	3 - 3		50-0-0
Keimpe Heinessobere	boer	2 - 3	22-0-0	
Klaas Lykelesgemene	boer	3 - 6	34-0-0	
Korneles IJes	redelijk			
	welgestelde boer	3 - 1		50-0-0
Korneles Willems	hovenier,			
	gemeen in staat	4		11-13-0

Louw Alberts wed.	heeft iets boerkerij	1 - 2	12-0-0
Louw Klasen	gemene arbeider	2	10-0-0
Luielof Jans	gemene boer	4	30-0-0
Marten Freerks	gemene boer	4	36-0-0
Meindert Alberts	gemene boer	5	48-0-0
Oedts Melles	vrijgesel	1	8-0-0
Pytter Dirks	sobere boer	4 - 2	25-0-0
Pytter Heerkes	heeft iets boerkerij	3	17-0-0
Pieter Heinesso	sobere arbeider	2 - 1	11-13-0
Pytter Hendriks	sobere arbeider	2	8-0-0
Pytter Jurks	gemene arbeider	3 - 2	15-0-0
Pytter Pytters	sobere boer	3	22-0-0
Poppe Jans	sobere arbeider	2 - 2	8-0-0
Rempt Jans	vrijgesel	1	8-0-0
Rigchert Heres mr.	schoolmeester	2 - 1	40-0-0
Rienk Wibes	redelijk welgestelde boer	3 - 2	36-0-0
Rinse Michiels	gemene arbeider	2 - 5	11-13-0
Sake Freerks	gemene boer	4 - 1	30-0-0
Sape Martens	gemene arbeider	2 - 3	15-0-0
Sibren Sibrens	backer, bestaat redelijk	2 - 1	8-0-0
Syds Hendrikss	sobere kuiper	2 - 3	8-0-0
Simen Ringers	gemene boer	3 - 3	39-0-0
Sytse Tjeerds	redelijk welgestelde boer	6	56-0-0
Sipke Ypes	sobere boer	2 - 3	20-0-0
Sjoerd Gosses	gemene boer	2	21-0-0
Sjoerd Meinderts wd.,	gemene boer	4 - 2	43-0-0
Tjeerd Wibes	gemene visscher	4	21-13-0
Trijntje Harmens	is arm dogh redt haarselvs	1 - 1	5-0-0
Wibe Rinses	gemene boer	4 - 4	50-0-0
Wibe Wibes	timmerman	2 - 1	16-0-0
Wibren Hendriks	arbeider	3	21-13-0
Wierd Etes	sobere boer	3 - 2	30-0-0
Willem Freerks	gemene arbeider	3 - 3	11-13-0
Wopke Wygers	gemene arbeider	2 - 1	11-13-0

De allerarmste mensen in het dorp woonden in een armenhuis of bij anderen in. Ze werden onderhouden door de armvoogdij. Daarom hoefden zij geen belasting te betalen. Op bovenstaande lijst komen ze zodoende niet voor.

RODMERS BRANDBRIEF ?

H. Hietkamp

De 22-jarige Tiamke Gerrits Botma was met haar vrijer Claes Alberts, op zondagavond 10 november 1709, naar de Morsterburen in Morra geweest. Daar woonden ze ook. Het begon al te schemeren en in de huizen werden de kaarsen ontstoken en de vuren opgestookt. Voor de boerderij van de familie Botma was een toegangspoort, voorzien van deuren. Toen beide verliefden bij de poort waren aangekomen, namen ze afscheid. Tiamke wilde via de poort naar binnen gaan, maar zag dat er iets aan de kleine deur van de poort was bevestigd. Het was een brief, vastgebonden met een witte draad. Ze riep Claes terug en hij sneed de draad met zijn mes door. Een merkwaardige vondst was het. Wat zou er in die brief geschreven staan? Samen besloten ze de brief aan haar vader te brengen. Claes ging mee naar binnen. De brief werd aan haar vader overhandigd en hij las hardop de inhoud van de brief voor. Het was moeilijk leesbaar geschreven, maar samen kwamen ze er uit wat er in stond.

"Her heb yk en brief dat gij suelt daer by Sije essen beam daer op Sije laendt bij reet suelt brengen dije soemm van sestigh guelden so gu mij dar niyt brengen welt so so sal yck u an hues en van guet branden het sael vardijg wiesen so gij dat solst wagt. Gij sult mij daer bij dije beam brenghen dar op Sijes 11^e poenmaet hoys u over de daem".

Het is een gebrekkige transcriptie van het moeilijk leesbare briefje, maar de gezinsleden van huize Botma begrepen het best. Het was een brandbrief en er moest een bedrag van 60 gulden worden gebracht op het land van de buurman Sije Jans, daar waar de esseboom staat. Als daar niet aan zou worden voldaan, dan werden het huis en de inboedel in brand gestoken. Gerrit Botma was mederechter of bijsitter van het Gerecht van Oostdongeradeel. Hij voldeed niet aan de brandbrief, maar maakte er melding van bij het Gerecht.

Douwe Folkerts de buurman van Gerrit Botma, liep op zondagavond, 10 november 1709 met zijn beide kinderen van 12 en 13 jaar oud in de richting van zijn huis. Niet ver van zijn huis, ongeveer achter de derde of vierde boom vanaf de poort van Botma, stond een jonge man. Het was de knecht van Sybren Teunis, Rodmer Jurjens. Rodmer deed net alsof hij zich wilde verbergen, maar de kinderen zagen hem en vroegen: "Wat doe jij hier zo laat nog achter de boom Rodmer". "Ik

wilde jullie laten schrikken, maar omdat jullie vader er bij is deed ik het maar niet ", zei Rodmer.

Marten Jacobs Vossius, de dorpsrechter en schoolmeester van Morra, was op zondag, 10 november 1709, niet naar de kerk gegaan. Hij was thuis toen Rodmer Jurjens bij hem aan de deur kwam. Vossius kende hem wel als de knecht van Sybren Teunis. "Ik wil graag voor een duit inkt hebben en een nieuwe pen voor twee penningen", zei Rodmer. Rodmer kocht wel eens vaker wat bij Vossius, zodat hij er niet raar van op keek. Vossius gaf hem de inkt en de pen. Op woensdag, 12 november kwam Botma bij Vossius en vertelde hem over de brandbrief. Botma vroeg aan Vossius of hij eens wilde gaan kijken bij Uble Wetses of Rodmer daar mogelijk iets had geschreven. Waarschijnlijk kreeg Rodmer schrijfles van Uble. Uble toonde hem wel een schrift van Rodmer waarin iets geschreven stond, maar het was bijna onleesbaar. Botma had inmiddels ook van zijn buurman gehoord dat ze Rodmer hadden aangetroffen achter een boom. Er was dus al een verdenking op Rodmer gevallen.

Lolke Binnerts was eveneens arbeider bij Sybren Teunis. Op zondagmorgen, 10 november 1709 ging Lolke naar de kerk. Na afloop van de kerkdienst trof Lolke zijn collega Rodmer aan bij de tafel. Rodmer had papier en inkt en zat te schrijven. Lolke ging naast hem aan tafel zitten, maar Rodmer werd daar onrustig van. Elke keer als Lolke teveel naar het papier keek, trok Rodmer het haastig weg en droogde de inkt voor het haardvuur. Dan vouwde hij het papier dicht. "Wat ben je aan het schrijven", vroeg Lolke. "Och het is een geschrift van weinig belang", zei Rodmer. Toen Lolke en Rodmer op dinsdag, 12 november op de mestvaalt stonden en mest op een wagen laadden, kwam de lytsfeint (jongste knecht) van Sije Jans, Lolke Lieuwes, bij hen. "Rodmer, je wordt er van beschuldigd dat je zondag een brandbrief aan de klink van de deur van Botma bevestigd hebt. Het Gerecht zal binnenkort wel komen om je te halen", zei Lolke. Rodmer schrok enorm van deze directe beschuldiging en zei: "Ik heb dat niet gedaan". Diezelfde avond vertrok Rodmer bij zijn werkgever. Hij vertelde dat hij naar zijn moeder in Optwijzel ging. Rodmer kwam niet terug bij zijn baas Sybren Teunis.

Op woensdagmiddag, 13 november 1709, kwam Eelcke Douwes, huisman te Ee, in de kleine schuur van zijn boerderij. Aldaar trof hij, liggende in het graan, Rodmer Jurjens. "Wat moet jij hier", vroeg Eelcke. "Ze beschuldigen mij er van dat ik een brandbrief aan de deur van de poort van Botma heb bevestigd, maar dat is niet zo", zei Rodmer. Rodmer was erg

nerveus en Eelcke kreeg een beetje medelijden met hem. Hij gaf Rodmer brood en drinken. "Als het niet waar is dan moet je weer terug gaan naar je baas", zei Eelcke. Diezelfde avond is Rodmer daar vertrokken, maar hij ging niet terug naar zijn baas. Op 24 december 1709 werd er een order uitgevaardigd om Rodmer in hechtenis te nemen, zodra hij ergens werd signaleerd.

Wie was eigenlijk deze Rodmer Jurjens. Er was weinig van hem bekend. Later werd pas bekend dat hij op 29 april 1694 in het dorp Oostrum was geboren. De dorpsrechter van Oostrum, Jan Pyters verklaarde dat later schriftelijk. Er was ook nog een Rodmer geboren op 23 maart 1690, maar die overleed heel jong. De moeder van Rodmer woonde later te Optwijzel. In 1709 was Rodmer dus 15 jaar oud. Rodmer bleef onvindbaar, maar later bleek dat hij in het jaar 1710 soldaat is geworden in het regiment van de kolonel Hyronimus Alberty. Hij diende daar tot 1 mei 1717 tot alle tevredenheid. Bij zijn afscheid van de compagnie kreeg hij de volgende betuiging van tevredenheid mee. Transcriptie van de tekst:

Hyronimus Alberty Colonel over een regiment infantery ten dienste van de Verenigde Nederlanden, op de repartysen van stad en lande.

B.

Certificeere mits desen dat thoonder deses Rotmer Jurghens geboortigh van Vrieslandt soldaat in de compagnie van de heer capitein Reint Leewe onder het boovengenoemde regement heeft gedient den tijd van seven jaar en ses weecken en sijn toghten en waghten altoos eerlijck en wel voorsien na dien sijn gelegenheijt niet toeliet van langer te blijven, en niet willende langer blijven, soo hebbe den selven sijn eerlijcke afscheidt niet willen weigeren bedankende hem voor sijn getrouwe dienst gelijk hij sijn capitein bedanckt voor goede betaalinge versoekende alle heeren officieren soo hooghe als lage aen welcke dit ons paspoort sal worden getoont sij gelieven bovengemelde Rotmer Jurghens vrie en onverhindert te laten passeeren en repasseeren waer heen het hem sal gelieven ende nootsaekelijckheit vereijste alle hulp en bijstandt bewijsen belooven sulcke aen een yder wederom te doen ten oirkonde der waerheijt soo hebbe ick desen met mijn weleergebooren pitschaft sijne naems ondertekeninge bevestigt gedaen binnen huijden 1 mei 1717.

Get. L.G. Waltman ?, serg. Mayor.

Het voorgaande toont dus aan dat Rodmer Jurjens gedurende ruim zeven jaar naar alle tevredenheid heeft gediend in het

leger. Rodmer is daarna gaan wonen in Oostwoud onder Driesum. Een aantal inwoners van Oostwoud, zoals Dirck Tammes, Gerrit Jacobs, Arent Jans, Sytse Halbes, Pyter Jans, Lipcke Klazes, Jille Eelckes, Hendrik Jaspers, Jan Halbes en Pieter Heijns, verklaarden schriftelijk dat Rodmer Jurjens, vroom, eerlijk, deugdelijk en wel, gedurende de jaren 1718 tot 1720 onder hen heeft gewoond. Allen ondertekenden die verklaring. Waarschijnlijk is hij daarna gaan wonen te Veenklooster, want er werd ook een verklaring opgesteld door een aantal inwoners van Veenklooster. Het betroffen hier Karst Gerrits, Simmen Sjoerds, Lolke Molles, Romke Jansen, Jan Hemkes, Pope Jans, Willem Reckles, Willem Sierks, Jan Luijcks, Jan Gercks en Libbe Jelles. Zij verklaarden dat Rodmer daar bij hen in Veenklooster diverse jaren had gewoond en zich vroom, eerlijk en deugdzaam had gedragen.

Uit een verklaring van een getuige bleek dat Rodmer voor hij in dienst ging als soldaat ook nog even in Eijbersburen had gewerkt bij een boer. Er kwamen ook enige negatieve berichten binnen over Rodmer van inwoners uit Optwizel. Daar woonde zijn moeder nog. Twee vrouwen, Tietsche Roelofs, getrouwd met Harmen Tijssen, alsmede Tietsche Folkerts, getrouwd met Wieger Jans, verklaarden dat Rodmer veel verkeerde in het gezelschap van drie smokkelaars. Dat waren Geert, Geale en Wieger. Zij zouden zich bezig houden met de smokkel van tabak uit Drente. De vrouwen zeiden dat die mannen een geweer hadden en Rodmer had mogelijk twee pistolen.

Al die verklaringen waren noodzakelijk omdat in het vroege voorjaar van 1726, dus bijna 17 jaar na het plaatsen van die brandbrief op de deur van Botma te Morra, Rodmer Jurjens werd gearresteerd, als verdacht van het schrijven en plaatsen van die brandbrief. Rodmer was inmiddels 32 jaar oud. Hij werd opgesloten in Leeuwarden en aldaar verhoord. Rodmer ontkende dat hij die brief had geschreven en had aangebracht aan de deur. Rodmer vertelde dat hij destijds een briefje aan zijn moeder zat te schrijven. Dat hij achter die boom stond was toevallig. Hij bleef alles ontkennen.

Op 29 mei 1726 deed het Hof van Friesland uitspraak in deze zaak. De openbare aanklager werd niet ontvankelijk verklaard, zodat Rodmer ontslagen werd uit detentie. Het is mogelijk dat de zaak was verjaard en dat hij niet meer kon worden vervolgd.

Bron: Dossier 1378 Hof van Friesland.

GRAFSTENEN IN DE VLOER VAN DE NED. HERV. KERK TE NIAWIER

Jan Walda

Tijdens de vrij grote renovatie van het kerkgebouw der Ned. Herv. gemeente, die zowel van binnen als van buiten gebeurde, kwamen halverwege het koor tijdens het vernieuwen van de houten vloer enige oude grafzerken tevoorschijn.

Jan Walda en Klaas Dijkstra, door nieuwsgierigheid geprikkeld, onderzochten deze stenen en probeerden de opschriften te ontcijferen voorzover deze zichtbaar werden. In overleg met de kerkvoogdij werd een groter gedeelte van de vloer weggebroken en toen werd duidelijk dat het twee zerken betrof van blauwe hardsteen: lengte 200 cm, breedte 72 cm en de dikte was 12 cm.

Zerk 1:

Rechts; heeft als randopschrift: *Den 5'e Februari is in de here gerust. De Godt Salicke ontslapen den eersamen en seer Discrete **Eebe Eebessoon** out geweest 67ste jaar anno 1675.*

Het eerste bovenopschrift vermeldt: *Anno 1675 ende leit alhier begraven verwachtende een salicke opstanding in Christo I.E.S.U.*

Later is het volgende opschrift hieronder aangebracht: **Douwe Douwes** in leven huisman onder Niawier oud ende 45 jaar en leit alhier begraven.

Hieronder een wapensymbool: een rond wapenschild waarvan de wapens zelf zijn weggehakt; aan weerszijden de letters E.E.

Hier weer onder een opschrift, dat heel moeilijk is te ontcijferen, mogelijk door fors gebruik van of uitslijten door het draaihek van het koor. De nog zichtbare tekst luidt:

Een Zions burger

Heucel, lofelike

Die door geloof behouden

Freedsaam

Ens sig geheel ..... sijner

Rond God

Verenigt ..... Gerigt .....

In dit graf.

Op de vier hoeken: Medaillons, voorstellende boven een mannen- en een vrouwenhoofd, en aan de onderkant hetzelfde.

De verleiding is groot om het gedicht weer compleet te

maken, temeer omdat genoemde Eebe Eebessoon boer was op het klooster Sion.

Zerk 2:

Links; welhaast identiek, met als randschrift:

*Op de '6'e februari is in de Heere gerust de Eersame en
Deughtsame **Gryttie Clasen** in leven die Egte Huw. Anno.
1686.*

*Huisvrouw van de eersamen en zeer discrete **Aebe Aeebes**
omtrent sinde geweest 66 jaren en leit alhier begraven.
Verwachtende een salighe opstandinge in Christo JESU
Een wapenschild met lovers; ook de wapens weggehakt met aan
weerszijden de letters GC.*

Het tweede opschrift op deze steen luidt:

*Den 28'ste Februwaris 1755 is gestorven den Eerbare **Antie
Tiesens** weduwe **Douwe Douwes** out en leit alhier begraven.*

Ook hier weer vier medaillons op de vier hoeken. Jammer blijft het dat de wapenschilden zo erg beschadigd zijn, maar dat is gebeurd in een tijd dat alles wat maar met adel had te maken, uitgewist diende te worden. Heden ten dage wordt aan deze monumenten weer een plaats gegund die zichtbaar is.

De herontdekking van de twee grafzerken in de Ned. Herv. kerk in Niawier kreeg nog een vervolg. In overleg met de kerkvoogdij en de gemeente Dongeradeel en de Stichting Beheer Kerkelijke Gebouwen werd besloten dat meer vermoede grafzerken onder de houten vloer zichtbaar zouden worden gemaakt. Deze zouden dan in het middenpad gevloerd worden, met de aanwezige grijze vloertegels, passend in het geheel. De samenwerking met Bouwbedrijf De Graaf van Engwierum maakte mede mogelijk dat deze toevallige "vondst" voor het oog bewaard en getoond kon blijven.

Zerk 3:

*Links vanaf de preekstoel. Anno 1667 Den 11 May is in de
Heere Gerust die Eersame **Teecke Sydsses** out omtrent 57 jaere
ende leit alhier begraven met sin huisvrouw **Titsche Clasen** out
omtrent 50 jaren.*

Op de vier hoeken medaillons, in het midden een wapenschild met aan weerszijden de letters T.S. De wapens zelf zijn weggehaald.

Zerk 4:

*Anno 1639. Den 8 February sterft D'eerbare BAVCK Hendrich Dr
D HuysFrou van **Claes Stoffels** out 58 jaeren en leit alhier
begraven.*

Hierop aangebracht een ruitvormig wapenschild waar ook de wapenafbeeldingen praktisch niet meer te ontdekken zijn. Met enige moeite worden een adelaar en een klaverdrie zichtbaar. Onder het wapenschild bevindt zich het volgende opschrift:
*Anno 1655 den 2 Januari is gestorven de Eersame **Stoffel Claessen Zoon** out E...ant 33 jaer ende leit alhier begraven.*
Hieronder de letters *RW-PB* die onderelkaar vermeld zijn.

Zerk 5:

Is in een heel slechte staat en kwam gebroken onder de vloer vandaan in drie gedeelten, waarbij de leisteel aan de randen sterk was afgebrokkeld. Toch werd het mogelijk geacht de steen weer een plaats te geven in het middenpad. Voor zover mogelijk is geprobeerd de opschriften te achterhalen.

*Anno 1666. 20 April ... den Eerbare **Claesen** ... Huysvrouw van **Teacke Sydssens** out 66 jaren ende leit alhier begraven.*

In het midden van de steen twee opschriften:

*Anno 1777 Den 28ste December is overleden den Eerbare **Mincke** ... in leven huisvrouw van **Jan Sypts** out omtrent 65 jaer en leit alhier begraven.*

Dan is er weer een ruitvormig wapenschild te zien met aan weerszijden de letters T.E. Ook hiervan zijn de afbeeldingen weggekapt.

Het derde opschrift hieronder luidt:

*Anno 1790 den 3'e July is overleden den Eerbare **Tryntje Fockens** in leven de derde huisvrouw van **Jan Sypts** out ende ruim 50 jaren ende leit alhier begraven.*

Zerk 6:

Vermeldt als randopschrift: *Anno 1646. Den 18en de Augustus sterft den Eersame **Claes Stoffels Zoon**. O.V.T. omtrent 72 jaer ende leit alhier begraven.*

Het tweede opschrift boven luidt:

*Anno 1693. Is den Eersame **Claes Hendricks** in de Here ontslapen out seinde 44 jaren ende leit alhier begraven.*

Hieronder een rechthoekig wapenschild met aan weerszijden de letters K.H.

Het derde opschrift luidt:

*Anno 1671. 6 February is in den Here Godts Salichyck ontslapen den Eersame en de seer discreten Ionge fiere **Claes Teackes** out omtrent 21 jaer ende leit alhier begraven.*

Met de al eerder besproken priorzerk, die op de begraafplaats nog te zien is, gaat de geschiedenis nu verder en leeft voort in de namen, die bij deze gelegenheid voor het voetlicht kwamen.

Het huidige kerkgebouw is van 1678 en is vrij zeker gebouwd van materiaal van een eerder gebouw. De vermelde jaartallen op de hiervoor genoemde zerken geven aan dat deze zerken mee zijn overgegaan naar het huidige gebouw.

Dat genoemde zerken, na jaren uit het gezicht verdwenen te zijn geweest, nu weer dienstbaar en zichtbaar zijn voor allen, is winst. Hoe ook de tijden mogen zijn, het bewaren van het erfgoed van eerdere generaties, blijft een opdracht.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

R. Tolsma

In dit nummer een aantal vragen waarvoor uw medewerking wordt gevraagd. Reageer om een ander op weg te helpen !!!

De eerste vraag gaat over de **familie Heeringa**. Wie weet meer over mijn voorvader Sjoerd Jans, de vader van Tjeerd Heeringa? En waar nam Tjeerd Sjoerds de naam Heeringa vandaan? Er zijn vele Heeringa-families in Friesland, maar ik heb tot op dit moment nog niet de connectie kunnen leggen tussen onze familie Heeringa en de andere. Misschien kunt u helpen? Dit schrijft Jaap Heeringa van Hantumhuizen.

Sjoerd Jans trouwde 1 mei 1769 in het dorp Foudgum met Saapke Jochums, die gedoopt was op 25 febr. 1744 te Foudgum als dochter van de schoolmeester Jochum Jans en Aaltje Martens. Ze stierf 14 juli 1785 te Foudgum. (Als iemand meer gegevens heeft over Aaltje Martens, die een broer Tjeerd Martens had, dan ontvang ik die graag.) Hun kinderen waren:

Aaltje, ged. 25 nov. 1770 Foudgum

Jochum, geb. 20 febr. 1773 Foudgum

Jantje, geb. 29 mrt. 1776 Foudgum

Tjeerd, geb. 7 febr. 1781 Foudgum.

(De vernoeming van de kinderen vind ik vreemd, bijna allemaal naar moederskant.)

Sjoerd Jans is waarschijnlijk de Sjoerd Jans, die op 18 juni 1747 te Lichtaard gedoopt is als zoon van Jan Sjoerds en Entje Jans. In de floreencohieren vond ik dat Sjoerd Jans in 1770 van Lichtaard kwam. In 1775 komt Jan Jans in het huis van Sjoerd Jans en verlaat dit in 1778 om naar Jislum te gaan. Daar trouwt hij met Uilkje Ritskes en krijgt twee kinderen: Intje in 1778 en Ritske in 1782.

Deze Jan Jans werd gedoopt op 15 sept. 1748 te Lichtaard als zoon van Jan Sjoerds en Entje Jans en is een broer van de veronderstelde Sjoerd Jans. Meer kinderen heb ik niet van Jan en Entje gevonden.

Jan Sjoerds kwam bij zijn huwelijk, 11 sept. 1746 te

Lichtaard, van Hantum en Entje (ook Intje) van Lichtaard.

Verder lees ik in de floreencohieren:

1770 Foudgum no. 6 Sjoerd Jans van Ligtaard, 2 h.h.

1771 2 h.h. 1772 2 h.h., 2 koe

1773 idem 1774 2 h.h., 1 koe, 2 rier

1775 2 h.h., 3 koe, Jan Jansen vrijgesel

1776 van no. 6 naar no. 10, 2 h.h., 2 koe

1777 2 h.h., 2 koe

1778 2 h.h., 1 koe, 1 rier, Jan Jansen naar Jislum

1780 naar no. 17, huis op koud steed gebouwd 1780,

2 h.h., 2 koe 1781 2 h.h., 1 koe, 1 rier

1782 2 h.h., 1 koe, naar Birdaard vertrokken

1787 Raard no. 14 Ruurd Willems vertr. nu Sjoerd Jans van Jislum, 2 h.h.

1788 no. 14 Raard, Sjoerd Jans vertr. naar Bornwird no.3, nu Douwe Hoites

1788 Bornwird no. 3, Jinne Meinderts vertr. nu Sjoerd Jans van Raard

1789 Bornwird no. 3, Sjoerd Jans, 2 h.h., 1 koe

1790 2 h.h., 1 koe 1791 2 h.h.

1792 2 h.h., vertr. naar Aalsum nu Jitse Jans van Anjum

Zoon Jochum Sjoerds vrijgesel was in 1794 inwonend bij no. 12 te Raard.

Vreemd is dat Sjoerd Jans vrouw Saapke Jochums in 1785 te Foudgum overleden is, hoewel hij er niet woonde.

Sjoerd Jans is waarschijnlijk ook de Sjoerd Jans die op 14 mei 1786 tw Wanswerd trouwde met Hiltje Krijns, die gedoopt was op 12 nov. 1758 te Dantumawoude als dochter van Crijn Jans en Claaske Liebkes. Na 1811 werd ze Hiltje Wouda en was na de dood van Sjoerd Jans op 19 aug. 1798 te Aalsum met Syds Rykles getrouwd (na 1811 Syds Ferwerda).

Sjoerd en Hiltje hadden vier kinderen:

1 Kryne, geb. nabij Jislum 10 febr. 1787

2 Jan, geb. te Bornwird 30 aug. 1788 (stierf voor mei 1790)

3 Jan, geb. te Bornwird 30 mei 1790

4 Klaaske, geb. te Aalsum 30 nov. 1792

In het doopboek van Aalsum staat: "1793 Den 6 januari. Is te Aalsum voormid.: gedoopt Klaaske. Dochter van wijlen Sjoerd Jans en Hiltje Cryns in leven. Echtelieden op de Streek onder Aalsum - Doch wijlen Sjoerd Jans reeds overleden was, is het kind door deszelfs moeder Hiltje Crijns ten doop gehouden - En onder staand onderhoud der ouders van den Dorpe Jelsum - Geboren op de Streek onder Aalsum den 30 november 1792 's avonds om half tien uur".

Sjoerd en Hiltje werden dus door de armvoogdij van het dorp Jelsum (naar alle waarschijnlijkheid: Jislum) onderhouden. Doch ook in Jelsum wonen Heeringa's: de familie van Jan Tjallings. Maar ook onder hen kwam niet een Sjoerd Jans voor. Sjoerd Jans en zijn vrouw Hiltje Crijns woonden dus

ook op de Streek onder Aalsum. In de overlijdensakte van zoon Tjeerd Heeringa wordt vermeld dat zijn ouders warbeiders waren op de Streek onder Aalsum.

Sjoerd Jans is niet de Sjoerd Jans die op 5 febr. 1748 te Raard gedoopt werd als zoon van mr. Jan Hendriks en Antje Sjoerds, want deze vertrok in 1770 naar O.Nijkerk en huwde daar in 1774 met Neeltje Jouws.

Ook is hij niet de Sjoerd Jans die op 28 febr. 1745 te Foudgum gedoopt is als zoon van Jan Bottes en Aafke Johannes. Deze zijn broer Botte (ged. 24 mrt. 1743 Foudgum) noemt zich in 1811: Boersma. Verder is deze Sjoerd Jans later te vinden. Mogelijke vader Jan Sjoerds met zijn vrouw Matje, lidm. onder ds. Berghuis (pred. Wanswerd/Jislum 1755-1784). Jan Sjoerds in 1749 arbeider en schipper te Lichtaard, gezin (2 ouders, 2 kinderen), aanslag 15-17+4.

Zoon Tjeerd Heeringa trouwde op 28 mei 1804 te Metslawier met Aaltje Sakes van Metslawier (hij van Foudgum). Eerst was hij arbeider in Metslawier en later in Anjum, waar hij in 1811 de naam 'Heeringa' aannam. Hij overleed 13 juni 1837 te Anjum. Als iemand van u gegevens heeft van Heeringa's voor 1825, zou ik die graag willen ontvangen.

* De familie Speelman, Woudhorne 128, Dokkum bezit een voorwerp waarop de volgende inscriptie: Ter gedachtenis der 12 ½ jarige echtvereniging van onze ouders **J.D. Nolet** en **S.A. Riegen**. Vermoedelijk Fries echtpaar rond 1860. Wie kent genoemd echtpaar???

* A. Cinqualbré-Postma zoekt naar voorgelacht en nakomelingen van **Tomas Jans Postma** en **Grietje Jelle Kingma** te Anjum, in 1814 getrouwd. Wie zoekt ook naar deze familie. Tegenonderzoek in Rijksarchief Haarlem is mogelijk.

* B.D. van der Meulen schrijft in dit nummer over de familie **Veltkamp van Dokkum**. Hij is erg benieuwd naar reacties en aanvullingen.

* F. Harwig uit Hasselt zoekt de overlijdensdatum van **Meint Heeringa**, geb. Dokkum 19-5-1871, gehuwd met Elsien Kloen, geb. Borger 23-2-1873. Ook geb. datum van haar ouders Jan Kloen en Berendje van Dam zijn nog onbekend.

* F. Houwaart zou graag informatie ontvangen over **Herman Lieuwes** van Dockum, koopman. Deze komt voor in de Burgerboeken van Dantzig in 1604. (NB. Per abuis werd in de vorige Sneuper als plaats van aannam van de familienaam Houwaart Haarlem genoemd. Dit moet zijn 1728 te Lisse.)

* O.N. Visser te Sittard stuurt de volgende vraag in:

Ik ben op zoek t.b.v. **genealogie Visser** naar Douwe. Vermoedelijk geboren te Wierum. Van hem weet ik dat hij gehuwd was met Klaaske en dat zij vijf kinderen kregen:

Claes, 1710,

Nutte, 1724 (gehuwd met Grietje Jarigs van Stavoren)
Hidske (niets bekend)
Jan, geboren te Wierum en overleden op Vlieland 4-10-1793,
huwt met Rinske Geerlofs
Lotske, huwt met Tjeerd Volkerts in 1748.
Gezien de geboorteplaats van Jan Douwes bestaat het vermoeden
dat deze familie Visser oorspronkelijk van Wierum kwam. Wie
helpt ???? (Kallenlaan 7, 6132 BH, 046-4524167)
Email: ovisser@freeler.nl

Over onze auteurs:

Arjen Dijkstra: werkzaam bij het Ministerie van Landbouw, Natuur-
beheer en Visserij. Afkomstig en woonachtig te Nes. Bezig met
kadastraal onderzoek in Nes en diverse familie-onderzoeken.

Han Hietkamp: geboren 26-7-33 te Akkerwoude. Na militaire dienst
toegetreten tot de politie te Den Helder, na 1961 te Drachten. Chef
afdeling recherche tot de VUT in 1990. Wekelijkse bezoeker van het
RAF, schreef enkele boekwerkjes onder de titel: "De kerfstokjes van
onze voorouders".

Bouwe Daniel van der Meulen: geboren 25-2-1944 te Rotterdam,
medewerker bij AEGON. Is bestuurslid van de Ned. Gen. Ver. Afd.
Friesland. Heeft veel familie wonen in de friese Wouden, vooral
Dantumadeel en Tietjerksteradeel. Werkte mee aan boeken over de
families Zwaagstra en de Annema. Stelde een parenteel samen van Wyger
Folkerts en Mary Aebeles, waarin vrijwel alle doopsgezinde families
van de Dokkumer Wouden voorkomen.

Jan Walda: Geboren 6-7-34 te Niawier, bakker te Niawier tot 1987.
Gemeenteraadslid en wethouder van Oostdongeradeel en (later)
Dongeradeel van 1970-1994. Beoefent als hobby (o.a.) de plaatselijke
geschiedenis.

INHOUDSOPGAVE

94	Redactioneel	E. Smits
95	Bestuurlijk	L. Meerema
95	Ledennieuws	E. Smits
	Genealogie	
96	Kwartierstaat Bote Mossel (3)	R.H. Postma
105	Familiegegevens Van Meekeren	P. Dijkstra
110	Nakomelingen Harmen Allerts	A.J. Dijkstra
115	Vissersschip vergaat Pinkegat	A.J. Dijkstra
117	Familie Veltcamp	B.D. vd Meulen
	Streekgeschiedenis	
123	De Quotisatiecohieren	R.H. Postma
126	Rodmers brandbrief	H. Hietkamp
130	Grafstenen NH kerk Niawier	J. Walda
	Varia	
133	Vragen en Antwoorden	R. Tolsma
136	Over onze auteurs/Inhoudsopgave	

